

21.

BÖLÜM

OKUL SAĞLIĞI

Prof. Dr. Hakan DEMİRHİNDİ

AMAÇ

Bu bölümün sonunda okuyucular, okul sağlığı kavramı, önemi, bu döneme ilişkin ilişkin sorunlar, korunma aşamaları ve Türkiye'deki uygulamanın esasları konusunda bilgi sahibi olacaklardır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölümün sonunda okuyucular;

1. Okul sağlığını ve ilgili standartları tanımlar,
2. Türkiye'de okul sağlığının tarihsel gelişimini açıklar,
3. Okul sağlığının önemini açıklar,
4. Okul sağlığı hizmetlerini sınıflandırır ve açıklar,
5. Okul sağlığında korunma, erken tanı ve tedavi yaklaşımını açıklar,
6. Okul çağında beslenmenin esaslarını sıralar,
7. Okul ortamındaki bulaşıcı ve kronik hastalıkların yönetimini açıklar,
8. Sağlığı Geliştirici Okul kavramını tanımlar,
9. Okul sağlığı ekibini tanımlar,
10. Türkiye'deki okul sağlığı hizmetlerini açıklar.
11. Okul sağlığını toplum ve çevre sağlığı açısından değerlendirirler.

- 2) Okul ve çevresindeki sorunların ortadan kaldırılması veya azaltılması,
- 3) Okul, aile ve toplumla birlikte çocuğu koruma stratejileri geliştirmektir.

Okullarda olan yaralanmaların önlenmesine ilişkin öneriler toplumsal çevre, fiziksel çevre, sağlık eğitimi, sağlık hizmetleri, acil durumlarda yaklaşım, aile ve toplum ve okul çalışanları başlıkları altında incelenmektedir. Okul kaynaklı yaralanma, şiddet ve benzeri olayları önleyerek öğrenciler için güvenli ve sağlıklı bir gelecek sağlamak öncelikli olarak ele alınmalıdır. Güvenli okul programları okul sağlığı programları ile bütünleştirilebilir. Karar vericiler, sağlık ve eğitim kurumları, okul personeli, toplum liderleri, sağlık hizmeti verenler güvenli okullar oluşturulmasında birlikte çalışmalıdır. Okulların güvenlik konusunda hâlihazırda ne yaptıklarını değerlendirmeleri ve güvenliği nasıl geliştirebilecekleri hakkında kararlar almaları ve bunları gerçekleştirebilecek programları uygulamaya koymaları önerilebilir. Aileler, okul ve toplum liderleri bu programları destekleyerek güvenli ve sağlıklı bir akademik çevrenin geliştirilmesini sağlayabilirler. Güvenli Okullar yaklaşımı, Dünya Sağlık Örgütünün **Güvenli Toplumlar** programının altında bir alt program halinde sürdürülmektedir. Gönüllü okullar, belirlenen ölçütlere uyarak bu program içinde belgelendirilerek yer alabilirler

KAYNAKLAR

1. Pekcan H. Okul Sağlığı. İçinde: Halk Sağlığı (Temel Bilgiler). Bertan M, Güler Ç (Ed.) 2.Baskı, Güneş Kitabevi, 1997, Ankara.
2. Dünya Sağlık Örgütü. Making every school a health promoting school. [https://www.who.int/maternal_child_adolescent/adolescence/making-every-school-a-health-promoting-school/en/] (Erişim: 25/11/2020).
3. Dirican R, Bilgel N. Halk Sağlığı (Toplum Hekimliği). Uludağ Üniv. Basımevi, Bursa, 1993, s:405-418.
4. Aytaç N. Kırsal Alanda İlkokullarda Okul Sağlığı. *Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi*. Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı A.D., 1990, Adana, s:7-18.
5. T.C.Sağlık Bakanlığı-TSHGM. Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Yönerge. T.C. Sağlık Bakanlığı Yönergeleri, Ankara, 2001, s:42.
6. Velicangil S. Koruyucu Hekimlik ve Halk Sağlığı (Koruyucu ve Sosyal Tıp-II). İstanbul Üniv. Tıp Fakültesi Yayınları Rektörlük No:1828, Fakülte No:66. Sermet Matbaası, İstanbul, 1973.
7. Schlossberger H, Wildführ G. E. V. Esmarchs Hygienisches Taschenbuch, 6.Aufl., Springer-Verlag, Berlin-Göttingen-Heidelberg, 1950. (İçinde: Velicangil S. Koruyucu Hekimlik ve Halk Sağlığı (Koruyucu ve Sosyal Tıp-II). İstanbul Üniv. Tıp Fakültesi Yayınları Rektörlük No:1828, Fakülte No:66. Sermet Matbaası, İstanbul, 1973).
8. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. Okul Sağlığı Hizmetleri İşbirliği Protokolü / Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı Uygulama Kılavuzu. [<http://okulsagligi.meb.gov.tr/www/okul-sagligi-hizmetleri-isbirligi-protokolu-okulda-sagligin-korunmasi-ve-gelistirilmesi-programi-uygulama-kilavuzu/icerik/50>] (Erişim: 25/11/2020).
9. Yürekli İB. Sağlığı geliştiren okullar. *Tavsiye Ediyorum Kütüphanesi*. [https://www.tavsiyee-diyorum.com/makale_21008.htm] (Erişim: 25/11/2020)

10. T.C. Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı. Sağlık hizmetlerinde okul sağlığı kitabı. Sağlık Bakanlığı, RSHMB, Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü, SBHM-2007-17. Yücel Ofset Matbaacılık, Ankara, 2008.
11. Dünya Sağlık Örgütü. Global-standards for health promoting schools (Concept note). [https://www.who.int/maternal_child_adolescent/adolescence/global-standards-for-health-promoting-schools-who-unesco.pdf?ua=1] (Erişim: 25/11/2020)